

Tárgytematika

Félév:	2011/12/1
Tárgynév:	Egészségszociológia
Tárgykód:	ALTSRA3151
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Dr. Varga Balázs
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	8/0/0

Oktatás célja:

A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései

Az Egészségszociológia tantárgy keretén belül a hallgatóknak lehetősége nyílik arra, hogy megismerjék az egészségszociológia tudományának terminológiai rendszerét, elméleti hátterét, illetve a fontosabb empirikus kutatásainak eredményeit. Emellett ismereteket szereznek az egészségfejlesztés és betegségmegelőzés társadalmi hátteréről.

Kompetenciák

A hallgatók a tanulmányok során képessé válnak az egészségi állapotot befolyásoló társadalmi tények felismerésére, illetve a gazdasági-társadalmi folyamatok és az egészség-egészségfejlesztés jelenségvilága közti összefüggések differenciált és rendszerszemléletű értelmezésére.

Tantárgy tartalma:

A tantárgy tartalma, főbb témakörei

1. Az egészségszociológia kialakulásának körülményei, előzményei, tudományterületi státusa. Az egészségkép változásának sajátosságai.
2. Társadalmi egyenlőtlenségek és az egészségi állapot kapcsolata. Az egyenlőtlenség-kutatások szociológiaelméleti háttere. Az egészségi állapot társadalom-statisztikai megközelítése.
3. ...Gender studies” és az egészségszociológia. A női foglalkoztatottság egészségszociológiai jelentősége. A halálozás és a megbetegedés nemi különbségei.
4. Szociális stressz: az adaptáció és a szorongás szociológiája. A stressz jellemzői. A munkahelyi stressz egészségszociológiája.
5. Társas kapcsolatok és a társas támogatás egészségszociológiája. A társas támogatást magyarázó elméletek. Az egészség - egészségmagatartás - társas támogatás kapcsolatának serdülőkori sajátosságai.
6. Avallás egészségszociológiája. A vallás és egészség összefüggését vizsgáló empirikus vizsgálatok eredményei. A vallás-egészség kapcsolat egészségszociológiai magyarázata.

Tárgytematika

Félév:	2011/12/1
Tárgynév:	Egészségszociológia
Tárgykód:	ALTSRA3151
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Dr. Varga Balázs
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	8/0/0

Tantárgy tartalma:

7. Az egészségfejlesztés szociológiája: az életmódtól az egészség rizikó-magatartásig.
Az egészségfejlesztés elmélete: az életmód szociológiai értelmezése. Az egészséggel kapcsolatos életmód szociológiai vizsgálatának problémái.
Az egészség rizikó-magatartás társadalmi meghatározottsága.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Tantárgyi követelmény

A tantárgy a szemeszter végén kollokviummal zárul, melynek sikeres teljesítéséhez az előadások anyagának, illetve a kötelező és ajánlott irodalmak vizsgatételekhez kapcsolódó részeinek ismerete szükséges. A félév végi aláírás megszerzésének (így a vizsgára bocsátásnak) az előfeltétele levelező tagozaton a konzultációk legalább 50%-ának látogatása. Nappali tagozaton max. 3 alkalommal lehet hiányozni. A fentiekén túl a nappali tagozatos hallgatók számára az aláírás feltétele a megadott témakörök valamelyikéből egy 20-25 perces referátum megtartása.

Kötelező irodalom:

Kötelező irodalom:

Pikó Bettina: Egészségszociológia. Új Mandátum Kiadó, Budapest, 2002.
Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába. Osiris Kiadó, Budapest, 2003.

Ajánlott irodalom:

Benkő Zsuzsanna: A családok életmódját meghatározó társadalmi tényezők.
In: Szenvedélybetegségek, 2000/8. 54-57. p.
Buda Béla: Identitás és kommunikáció a posztkommunista világban.
In: Mentálhigiéné és Pszichoszomatika, 1999/1. 56-61. p.
Gábor Kálmán: Civilizációs korszakváltás és ifjúság. JATE Press, Szeged, 1992.
H. Sas Judit: Nőies nők és férfias férfiak. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1988.

Tárgytematika

Félév:	2011/12/1
Tárgynév:	Egészségszociológia
Tárgykód:	ALTSRA3151
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Dr. Varga Balázs
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	8/0/0

Kötelező irodalom:

- Józan Péter: Epidemiológiai válság Magyarországon a kilencvenes években.
In: Statisztikai Szemle, 1994/1. 5-113. p.
- Kaufmann, F. X.: Vallás és modernitás. In: Replika, 1996/21-22. 249-274.p.
- Kopp Mária - Skrabski Árpád - Lőke János - Szedmák Sándor: Magyar lelkiállapot az átalakuló társadalomban. In: Századvég, 1996/2. 87-102. p.
- Losonczi Ágnes: Ártó-védő társadalom. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1989.
- Mead, M.: Férfi és nő. Gondolat Kiadó, Budapest, 1974.
- Molnár László: Az orvosi szociológia fejlődésének alternatívái. In: Demográfia, 1986/29. 29-38. p.
- Pikó Bettina: A szabadidős fizikai aktivitás felmérése populáció-vizsgálatokban.
In: Népegészségügy, 1994/75. 147-150. p.
- Pikó Bettina: A társas támogatottság hatása az egészségi állapotra. In: Végeken, 1995/6. 12-16. p.
- Pikó Bettina: Egyenlőtlenség és egészség: Hogyan befolyásolja a társadalmi-gazdasági helyzet a fiatalok egészségi állapotát? In: Társadalomkutatás, 1997/3-4. 219-233. p.
- Sági Matild: Hogyan legyünk pesszimisták? Viszonyítsunk a sokkal jobbhoz!
In: Századvég, 2000/17. 41-66. p.
- Susánszky Éva - Szedmák Sándor: Az alacsony iskolai végzettség mint az egészségi állapot rizikófaktora.
In: Végeken, 1997/8. 64-69. p.
- Szántó Zsuzsa - Susánszky Éva (szerk.): Orvosi szociológia. Semmelweis Kiadó, Budapest, 2002.
- Tomka Miklós: A vallásszociológia új útjai. In: Replika, 1996/21-22. 163-171. p.
- Utasi Ágnes: Az interperszonális kapcsolatok néhány nemzeti sajátosságáról.
In: Utasi Ágnes (szerk.): Társas kapcsolatok. Gondolat Kiadó, Budapest, 1993. 169-193. p.
- Utasi Ágnes: Középosztályok és életstílusok. In: Társadalmi Szemle, 1995/3. 3-13. p.